

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin YILDIZ

Aydın Milletvekili

Aydın ilimiz, Türkiye'nin en yoğun jeotermal enerji santrali (JES) faaliyetlerinin sürdüğü illerin başında gelmektedir. Her ne kadar jeotermal enerji, yenilenebilir enerji kaynakları arasında yer alsada, özellikle Aydın'da tarım alanlarına yakın bölgelerde yoğunlaşan JES faaliyetleri, çevre ve halk sağlığı açısından ciddi kaygılara yol açmaktadır.

Yöre halkı, JES'lerin neden olduğu kötü koku, hava kirliliği, yer altı su kaynaklarının kirlenmesi, tarımsal üretimde verim kaybı ve doğal yaşamın bozulması gibi etkiler nedeniyle tedirgindir. Zira bu tesislerin bazıları zeytinlik, incirlik, pamuk tarlası gibi verimli tarım arazilerine yakın konumlandırılmıştır. Ayrıca fay hattı üzerinde bulunan bölgelerde yapılan derin sondaj faaliyetlerinin mikro depremleri tetiklediğine dair bilim insanları ve yerel halkın şüpheleri bulunmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Aydın ilinde faaliyette olan jeotermal enerji santrali sayısı kaçtır? Bunların ilçelere göre dağılımı nedir?
2. 2020-2025 yılları arasında Aydın'da faaliyet gösteren JES'lerde toplam kaç denetim yapılmıştır? Bu denetimlerin sonuçları nelerdir?
3. Denetimler sonucunda çevre mevzuatına aykırı faaliyet yürüttüğü tespit edilen santral sayısı kaçtır? Bu tesislere yönelik hangi cezai işlemler uygulanmıştır?

4. JES'lerin bulunduğu bölgelerdeki yer altı ve yer üstü su kaynaklarında meydana gelen kirliliğe ilişkin son 5 yıla ait analiz sonuçları nelerdir?
5. JES'lerin yakın çevresindeki tarımsal üretim alanlarında verim düşüşü yaşandığına dair Bakanlığınızca yapılan veya desteklenen bir bilimsel araştırma var mıdır?
6. Faaliyette olan JES'lerin oluşturduğu hidrojen sülfür (H_2S) ve diğer gaz emisyonlarının halk sağlığı üzerindeki etkileri hakkında herhangi bir sağlık taraması ya da çalışma yapılmış mıdır?
7. Aydın'daki JES'lerin yer seçimi yapılırken zeytinlik ve tarım arazilerine mesafelerine ilişkin hangi kriterler göz önüne alınmıştır?
8. Aydın'da JES'lerin yoğunlaştığı bölgelerde halkın katılımıyla düzenlenmiş bir ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) süreci yürütölmüş müdür?
9. Aydın'da jeotermal boru hatlarının geçtiğı güzergâhlara dair Bakanlığınızda mevcut bir harita ya da envanter bulunmakta mıdır?
10. Mahallelerin içinden, yerleşim alanlarından ya da konutların çatılarından geçen boruların yasal statüsü nedir? Bu tür geçişlere hangi mevzuat çerçevesinde izin verilmektedir?
11. Bu boruların geçiş güzergâhları belirlenirken ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) süreci işletilmiş midir?
12. Son 5 yılda Aydın'da JES'lerle ilgili olarak yerleşim yerlerine yakınlık, sızıntı, patlama, koku ve benzeri şikâyetler doğrultusunda kaç resmi denetim yapılmıştır? Bu denetimlerin sonuçları nelerdir?
13. Bakanlığınızın Aydın'da yaşayan vatandaşların şikâyetlerine yanıt olarak yürüttüğü denetim ve geri bildirim mekanizmaları nelerdir?